

דורית חלימי

נגד

משטרת ישראל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

[10.04.2011]

כב' השופט ד"ר שאול אבינור

פסק דין

א. רקע כללי:

1. ביום 5.7.10, בשעה 09:00 או בסמוך לכך, נהגה התובעת, מורה לנהיגה, ברכב המשמש אותה לעבודתה (להלן - הרכב) ברח' פרדס משותף ברעננה (להלן - הרחוב). במהלך נהיגתה כאמור שוחחה התובעת בטלפון נייד, שלא באמצעות התקן דיבור המותקן ברכב.
2. באותה עת עמדה ניידת משטרה בצד הרחוב (להלן - הניידת). במושב הנהג בניידת ישב המתנדב מר שמואל ברנשטיין (להלן - המתנדב), ולצידו השוטרת יהלומית שרוטר (להלן - השוטרת).
3. השוטרת והמתנדב הבחינו בתובעת נוהגת כאמור, והחלו בנסיעה בעקבותיה. השוטרת השתמשה במערכת הכריזה שבניידת על מנת להורות לתובעת לעצור בצד הרחוב.
4. התובעת עצרה את רכבה בצד הרחוב, ולשאלת השוטרת הודתה כי אכן דיברה כאמור במכשיר טלפון נייד. השוטרת ביקשה מהתובעת את מסמכי הרכב ורישיון

הנהיגה, והתובעת מסרה לידיה את המסמכים הנדרשים.

5. השוטרת רשמה לתובעת דו"ח בגין מעשיה הנ"ל, שבהם כאמור הודתה התובעת (להלן - הדו"ח). אין אפוא מחלוקת בין הצדדים באשר לאחריות התובעת לעבירה, אשר יוחסה לתובעת בדו"ח, והתובעת אף טענה בעדותה כי שילמה את הקנס בו חויבה לפי הדו"ח.

ב. גרסת התובעת וטענותיה:

6. לגרסת התובעת, לאחר שמסרה לשוטרת את המסמכים פנה אליה המתנדב, שכאמור ישב בכסא הנהג בניידת, ושאל אותה מיהו המורה לנהיגה.

7. התובעת השיבה שהיא המורה לנהיגה והוסיפה שיש גם מורות לנהיגה. המתנדב הוסיף ושאל את התובעת של מי הרכב. התובעת השיבה שהרכב שלה, שכן של מי עוד הוא יכול להיות, או אז ענה המתנדב "שלך או של בת זוגתך".

8. לגרסת התובעת - שהינה אשה נשואה, אם לילדים, ורחוקה מהנטייה המינית שלגישה נרמזה בשאלת המתנדב - היא לא האמינה למשמע אוזניה, וביקשה מהמתנדב לחזור על דבריו, והוא שוב חזר על הדברים.

9. לדברי התובעת, היא נפגעה מאד מדברי המתנדב, וכדבריה:

אני נפגעתי מאד מהדברים שאמר, מהשיוך המקצועי שלי, הוא שאל מי המורה לנהיגה ואמרתי אני, יש גם נשים מורות נהיגה, הוא שאל של מי הרכב אמרתי שלי והוא אמר שלך, של בת זוגתך, הוא אמר דברים שפגעו בי, אני נשואה ויש לי שלושה ילדים, מעולם לא הייתי בכיוון ואני לא מצפה שישייכו את עבודתי כמשהו שקשור להעדפות מיניות שלי...

...אני מאד נפגעתי. אם זה היה אזרח לא הייתי מתייחסת, עמד אדם לבוש מדים בתפקיד ציבורי שהרשה לעצמו להגיד דברים אלו במין עמדת כוח ואני לא מוכנה לקבל מאיש ציבור כי אני מרגישה שאני קטנה לידו (ר' בפרוטוקול, עמ' 1 שורה 14 ואילך).

10. התובעת הודתה כי המתנדב התנצל באופן מייד, אך טענה כי לא היתה מוכנה לקבל את התנצלותו. יתר על כן, אף השוטרת המשיכה באותו הקו בו נקט המתנדב, כאשר ניסתה להרגיע את התובעת ואגב כך הוסיפה ואמרה כי התובעת לא צריכה לעשות מזה עניין ואף לה, לשוטרת, יש "שתי קרובות משפחה כאלה" (שם, בעמ' 1 שורה 18).

11. לטענת התובעת, באותו היום היא לא יכלה להמשיך לעבוד עקב סערת הרוחות בה היתה מצויה, ולקח לה מספר ימים להתאושש מהאירוע. כה רבה היתה סערת נפשה, עד שהיא נפגעה קלות באפה עת ניגשה לרכב על מנת להוציא פנקס כדי לרשום את פרטיו של המתנדב לצורך הגשת תלונה.

12. התובעת פנתה ליחידה לתלונות הציבור במשטרה. קצינת תלונות הציבור של

הנתבעת השיבה לתלונה, במכתבה מיום 27.7.10. במכתבה ציינה קצינת תלונות הציבור כי בבירור שנערך עלה כי המתנדב חרג מכללי האתיקה, המחייבים אותו כמתנדב במשטרה, והמתנדב התנצל מיד במקום ואף חזר והתנצל במהלך הבירור; כאשר לדברי המתנדב התבטאותו נבעה מתרגום כושל של האנגלית, שהיא שפת אמו, לעברית.

13. לאור הכשל הלשוני האמור קבעה קצינת תלונות הציבור כי התלונה נמצאה מוצדקת, ומפקד מרחב השרון הורה להעיר למתנדב על האופן שבו התבטא כלפי התובעת. קצינת תלונות הציבור העבירה אפוא את המשך הטיפול בדרישת התובעת לפיצוי כספי לטיפול לשכת היועץ המשפטי במטה מחוז המרכז של הנתבעת (להלן - היועץ המשפטי).

14. ביום 22.8.10 קיבלה התובעת מכתב מעוזרת היועץ המשפטי. במכתבה שבה העוזרת וציינה כי תלונת התובעת נמצאה מוצדקת, וכי המשטרה מתנצלת ומצטערת על עוגמת הנפש שנגרמה לתובעת.

15. יחד עם זאת, עוזרת היועץ המשפטי הוסיפה וציינה כי הנתבעת אינה רואה לנכון ליתן לתובעת פיצוי כספי. לפי האמור במכתבה, הנתבעת הסכימה, לפני משורת הדין ועל מנת ליישב את העניין מחוץ לכותלי בית המשפט, לשלם לתובעת פיצוי בסך 800 ₪, אך התובעת סירבה לקבל פיצוי זה. לטענת התובעת, סכום זה הינו אפסי, בהתחשב בנסיבות העניין, ובמסגרת תובענתה דנא היא תובעת פיצויים בשיעור של 20,000 ₪.

ג. ראיות הנתבעת:

16. מטעם הנתבעת העידו המתנדב והשוטרת. לגרסת המתנדב, בעת ששוחח עם התובעת התובעת עמדה מחוץ לניידת, בצד בו ישבה השוטרת, והוא דיבר עימה מתוך הרכב. לדבריו, הוא שאל את התובעת של מי הרכב ללימוד הנהיגה, בו התובעת נהגה, שכן כוונתו היתה להוביל את השיחה לכך שמורה נהיגה שנוהג ברכב עם טלפון נייד צמוד לאזנו, באופן שהוא עובר על החוק בפומבי, נוהג באופן שאיננו מצופה ממורה נהיגה.

17. לגרסת המתנדב, לאחר שהתובעת הגיבה בטענה, "מה אישה לא יכולה להיות מורה נהיגה" הוא אמר מה שאמר כשכוונתו שהרכב יכול להיות של מישהו אחר. מאחר ושפת האם שלו היא אנגלית, הוא חשב על בן זוג - spouse באנגלית - ותוך כדי תרגום יצא לו "הרכב של בת זוגך". כאשר התובעת הגיבה ושאלה מה הוא אמר, הוא חזר על הדברים שכן היא ביקשה ממנו לחזור על מה שאמר.

18. כאמור, גם השוטרת העידה מטעם הנתבעת, ותיארה אף היא את האירוע. לדבריה, בעת שהתובעת ביקשה מהתובע לחזור על דבריו, היא הרימה את הראש בתהייה ונראה היה לה, לפי הבעת פניו של המתנדב, כי הלה לא הבין מה הוא אמר.

19. השוטרת ציינה כי היא הסתכלה על התובעת וראתה שהיא מאוד נסערת. בשלב זה היא הפסיקה את רישום הדוח ויצאה מהניידת, וניסתה להרגיע את התובעת.

גם המתנדב יצא מהניידת והתנצל מיידית. ואולם, התובעת החלה לצעוק על השוטרת ודיברה אליה בלשון בוטה, תוך נפנוף ידיים.

20. השוטרת תיארה את המשך התפתחות האירוע כדלקמן:

...תוך כדי שאני מנסה להרגיע אותה, שאלתי מה קרה, היא הסבירה שהיא נסערת מה פתאום גוף משטרתי מדבר כפי שהוא דיבר. הסברתי לה שהיא צודקת שהיתה טעות ואני מתנצלת בשמו. הוא בשלב זה יצא מהרכב להתנצל והתנצל, אמר טעיתי, לא הבנת אותי כמו שצריך. תוך כדי שהיא צועקת עליי בחוץ היא אמרה זה לא שאני גזענית שיש לי בעיה עם אנשים שיש להם העדפות אחרות. אמרתי לה בתגובה שגם לנו אין בעיה עם אנשים כאלה, לא שאנו גזענים, הדברים לא נאמרו ממקום כזה. גם לי יש אחות כזאת ודודה כזאת, נפלה טעות, הוא לא התכוון ואני מתנצלת. היא החלה לדמם מהאף בחלק העליון, ביקשתי ממנה להירגע, שמואל בשלב זה ניגש לניידת הוציא נייר טואלט וניגש להביא לה, אני לא חושבת שהיא שמה לב שנפצעה. היא סירבה להקשיב בכל תוקף לכל ההתנצלויות שלנו, היא צעקה בצורה מוגזמת שביישה אותי כלובשת מדים, זה יכל לתת לי על פי סמכות עם המילים שנפרעו והרמות הידיים גם לע(כ)ב אותה לתחנה על הפרעה לעובד ציבור, הבנתי שהיא מאד נסערת ובחרתי לקטוע את הדברים... (ר' בפרוטוקול, עמ' 3 שורה 24).

ד. דיון והכרעה:

21. העולה מן המקובץ הוא כי הדברים שנאמרו על ידי המתנדב - ושבינים נפגעה התובעת - נאמרו כשהתובעת עומדת ליד חלון הניידת, במקום מבודד יחסית, והמתנדב נמצא בתוך הרכב. כך העידו הן המתנדב והן השוטרת, והדברים משתמעים גם מהאמור בכתב התביעה, הגם שבעדותה טענה התובעת כי המתנדב יצא מהניידת בטרם נאמרו הדברים.

22. בנוסף, אין מחלוקת שהשפה העברית אינה שפת אמו של המתנדב, הגם שהוא מתגורר מזה שנים בישראל, וכי הוא התנצל מיידית על הדברים. כמו כן, כעולה מגרסת השוטרת, הדברים שהשוטרת אמרה לאחר מכן לא נאמרו באותה מגמה - אותה מייחסת התובעת למתנדב - אלא בתגובה לדברים ספציפיים שאמרה התובעת.

23. בנסיבות אלה, ובהתחשב בטיעוני הנתבעת, מקובלת עליי הטענה כי לא התגבשה לתובעת עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, ואף אין צורך להרחיב בעניין זה. התובעת אינה יכולה אפוא לבסס את תובענתה דנא על עילה לפי חוק זה.

24. יחד עם זאת, אין מחלוקת כי לתובעת נגרמה עגמת נפש, הגם שלטענת הנתבעת תגובתה של התובעת היתה מופרזת מאוד בהתחשב בנסיבות העניין.

25. בנוסף, קצינת תלונות הציבור של הנתבעת הודתה כי המתנדב חרג מכללי האתיקה המחייבים אותו כמתנדב במשטרה, וזאת חרף טענת המתנדב בדבר תרגום כושל של שאלתו מאנגלית לעברית, ואף דווקא בשל טענה זו; ומשכך הוכחה לכאורה רשלנות מסוימת בהתנהלות הנתבעת.

26. בנסיבות אלה זכאית התובעת לפיצוי בגין הנזק - עגמת הנפש - שנגרם לה, והשאלה הטעונה הכרעה לפניי היא מהו שיעור הנזק שיש לפסוק לה. לעניין זה יש להתחשב במכלול נסיבות העניין, כאשר עסקינן באירוע קצר ביותר, שאירע שלא בפני קהל, במקום מבודד יחסית.

27. בנוסף, המתנדב התנצל מיידית על דבריו, כאשר על פני הדברים נראה שהתובעת הרחיקה לכת בתגובתה לדברי המתנדב - בפרט לנוכח התנצלותו המיידית - דבר שבא לידי ביטוי באופן בו דיברה התובעת לשוטרת, תוך ייחוס מניעים פסולים גם לדברי השוטרת שהיו סבירים בנסיבות העניין ובוודאי נאמרו ללא כל כוונה לפגוע.

28. אשר על כן אני מקבל את התובענה באופן חלקי וקובע כי הנתבעת תפצה את התובעת בסכום כולל של 1,000 ₪, וזאת בתוך 30 יום.

על פסק-דין של בית משפט לתביעות קטנות ניתן להגיש בקשה לקבלת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 יום.

ניתן היום, ו' ניסן תשע"א, 10 אפריל 2011, בהעדר הצדדים.

